

Politiskar rembingar:

TÁÐ SIÐBUNDNA TÍM MODERNA

Á Vaglinum sungu og bóðu tey á tvørkirkjuligum tiltaki. Í klubbagarðinum mótmæltu sjómenn. Í lögtinginum varð samkynda hjúnabandið endaliga samtykt. Og í Sirkus feiraðu tey nýggju rættindini. Fýra dagar vístu stórar rembingar og munir í føroyska samfelagnum, og lutvíst er talan um eina uppgerð millum eina siðbundna fatan úti um landið og eina modernaða hugsan í høvuðsstaðnum

EYÐUN KLAKSTEIN

Farna leygardag var sungið, røtt og biðið á Vaglinum í Havn, tá ið tiltakið “Varðveit siðbundna hjúnabandið” var hildið. Fleiri hundrad fólki fóru til tvørkirkjuliga tiltakið, sum var ein áheitan á lögtingið um ikki at gera broytingar í hjúnabandslógini, sum skal loyva samkyndum at giftast borgarliga.

– Vit eru komin saman at vísa Føroya Løgtingi og Føroya fólki okkara støðu til ætlaðu broytingarnar í hjúnabandslógini. Við okkara lutuðu í dag standa vit saman um tað siðbundna hjúnabandið og vísa á og staðfesta, at hjúnabandið er millum mann og kvinnu. Lat meg undirstrika, at hjúnabandið einans er millum mann og kvinnu, segði talsmaðurin fyri tiltakið, Poli Jacobsen.

Tveir dagar seinni fóru aftur nøkur hundrad fólki savnað uttan fyri lögtingið. Nú vóru

tað sjómenn kring landið, sum vóru komnir av fiskiskipum at mótmæla ætlaðu fiskivinnunýskipanini hjá landsstýrinum. Í Klubbagarðinum hildu fakfelagsformenn og aðrir røðu, og teir funnust harðliga at uppskotinum um fiskivinnunýskipan, sum lögtingið hevði fyrstu viðgerð av.

– Hetta sigur nakað um uppskotið hjá samgonguni, at so ymiskir partar sum reiðarar og manningar kunnu standa saman her í dag. Uppskotið kann als ikki brúkast, segði Jan Højgaard, formaður í Fiskimannafelag Føroya.

Dagin eftir vóru broytingarnar í hjúnabandslógini til triðju viðgerð í lögtinginum, og tá vóru tær endaliga samtyktar, so at tvey av sama kyni nú kunnu giftast borgarliga í Føroyum. Týskvøldið var hátíðartiltak á skeinkistaðnum Sirkus í Vágshotni, har tey feiraðu rættindini, ið serliga felagsskapurin LGBT Føroyar, sum er fyri samkynd,

Vit uppliva eina gjógv millum partar í samfelagnum

tvørkynd og transpersónar, hevur virkað fyri at fáa til borgarar í Føroyum.

– Tað eru dagar, sum tú ongantið fert at gloyma. Ein slíkur dagur er í dag. Eg eri rørd, glað og takksom. Havi seinastu 15 árin arbeiðt fyri rættindum hjá samkyndum, og hetta er ein stórur sigur fyri øll, sum vilja einar litfagar og rúmliar Føroyar, segði Sonja Jógvansdóttir, lögtingskvinna,

sum hevur verið ein av teimum, sum hevur stríðst fyri broytingunum í hjúnabandslógini.

Polarisering millum bý og bygg

Rembingarnar, sum síggjast í samfelagnum, eru lutvíst ein polarisering millum eina siðbundna fatan, sum vanliga hevur betri fastatøkur á økjum uttan fyri høvuðsstaðin, og eina postmodernistiska fatan, sum vanliga er serliga sterk í høvuðsstaðnum.

Bæði tá ið tað snýr seg um hjúnabandslógina og fiskivinnunýskipanina standa øki í landinum í vissan mun uppi ímóti hvørjum øðrum.

Undirtøkan fyri samkyndum hjúnabandi er sterkast í høvuðsstaðnum, meðan mótstøðan er størsta í Norðoyggjum og Eysturoy.

Mótstøðan ímóti fiskivinnunýskipanini er størst í teimum vinnuliga sterkastu økjum,

sum eru Eysturoy og Norðoyggjar, meðan flokkarnir, sum vilja gera nýskipan av fiskivinnuni, í stóran mun grundað sín politikk á eina sterka undirtøku í høvuðsstaðnum.

Tá ið Spyr.fo í 2015 spurdi 300 tilvildarlígar føroyingar, um tey taka undir við, at samkynd kunnu verða vígd borgarliga, var nógv tann sterkasta og greiðasta undirtøkan fyri málinum í høvuðsstaðnum. Í Norðoyggjum var nógv tann størsta mótstøðan, men eisini í Eysturoy vóru nógv ímóti.

Í Havn tóku meira enn 76 prosent av teimum spurdu undir við borgarligum hjúnabandi millum samkynd. Bert 18 prosent prosent vóru ímóti. Í Norðoyggjum tóku 36,2 prosent undir við samkyndum hjúnabandi, meðan heili 45,2 prosent søgdu seg verða ímóti. Í Eysturoy vóru 53,7 prosent fyri og 41,6 prosent ímóti.

Gallup gjørdi í november eina kanning fyri Miðflokkinn,